

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Uredništvo za Trst:
Ulica Valdirivo 35/II., Tel. 29210

Poštno ček. račun: štev. 9-12410
Cena: Posamezna štev. L 20
Naročnina: Mesečna L 85
Za inozemstvo: Mesečno L 150

Leto III. - Štev. 21

Gorica - 24. maja 1951 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Delu čast in pravica!

(Ob 60 letnici „Rerum novarum“)

V letošnjem maju smo obhajali obletnico dveh najvažnejših papeških okrožnic o socialnem vprašanju in o pravični ureditvi človeške družbe v smislu večnostnih verskih načel. Dne 15. maja je preteklo 60 let, odkar je sv. oče Leon XIII. izdal ono znamenito okrožnico »Rerum novarum«; preteklo je pa tudi 20 let, odkar je papež Pij XI. izdal njeno dopolnilo »Quadragesimo anno«.

Da je Evropa in ves svet pred 60 leti sprejel načela okrožnice »Rerum novarum« ter po njenih smernicah preuredil socialno-gospodarsko življenje ljudstev in držav, bi mu bila prihranjena prva in druga svetovna vojna, vse krvave socialne revolucije; marksizem, miselni temelji komunizma, bi bil premagan in vesoljni svet bi danes ne trepetal pred tem, kakšno gorje ga morda še čaka v bodočih letih.

Med Slovenci sta dr. J. E. Krek in škof dr. A. B. Jeglič s svojimi zavednimi pomočniki premagala liberalizem, ga gospodarsko in politično oslabila, ga načelno razkrinkala in njegov upliv omejila na malopomembna trška in meščanska omizja. Naš narod v vsej svoji zgodovini še nikdar ni doživel tako hitrega in velikega kulturnega in gospodarskega dviga, kakor v tistih dobrih 20 letih pred prvo svetovno vojno 1914.

Podoben kulturno gospodarski vzpon so beležile krščanske stranke po vseh onih katoliških državah, kjer so vodilni krogi resno začeli izvajati navodila okrožnice velikega socialnega papeža Leona XIII.

Izid prve svetovne vojne, če danes gledamo nazaj, je bil za Evropo in ves svet usoden. V Evropi so se podrla vsa politična, gospodarska in pravna ravnovesja. Rusija je padla pod vladno judovsko-azijskega boljševizma, ki je začasno pregazil tudi Madžarsko. Njegov val je že pljuskal dalje na zapad, kjer so se ga zmagovalci in premagane ter novonastale države komaj ubranjevale. V Nemčiji socialna demokracija komunistom ne bi bila kos, da ni katoliški »Centrum« v svojih vrstah strnjeno obdržal nemških katoličanov. V Italiji je Mussolini preprečil komunistično vladno, a žal, z uvedbo nove diktature fašizma. — V vseh evropskih državah, je vpliv Cerkve padel. Svojo obnovo so hotele izvesti brez pozitivnih pravnih temeljev; izključile so Cerkev od mirovnih pogajanj in se za njeno svarila niso zmenile. Vsaka je na svoj način reševala socialno vprašanje, a družabnega pomirjenja ni mogla nobena svojim državljanom upostaviti. Cerkev pa ni jenjala z budnim očesom slediti svetovnemu gospodarskemu položaju in razmerju med delavci in delodajalci.

To je bil povod, da je 15. maja 1931. izšla nova okrožnica Pija XI. »Quadragesimo anno«, ki je znova poudarila silno važnost socialnega vprašanja. Nova okrožnica dopolnjuje Leonovo in je od nje še konkretnjša, ker priporoča poleg pravičnosti do delavcev še radikalnejše sredstvo, namreč skupne združbe delavcev in delodajalcev, to je korporacije članov iste stroke, ki so v podjetje vložili svoj kapital z njimi, ki v podjetje vlagajo svoje delo.

Mnogo vode je že od tedaj preteklo in delavci so že mnogo pravic pridobili. A ko je Leon XIII. povzdignil svoj glas, so njegove besede v obrambo delavcev izzvale velikanško začudenje in nevoljo med bogatimi in skoro vsemogočnimi delodajalci. — Takrat je veljalo liberalno

načelo, da je delavec za gospodarja toliko vreden kot stroj v tovarni. Plača ga po zasebnem dogovoru z najmanjšo plačo, izrablja njegovo delovno silo, dokler je krepka, ko obneme ga pa odpusti brez vseh zakonitih obveznosti, podobno kakor zavrže obrabljeni stroj in si nabavi novega. — Strogo so bila prepovedana vsaka udruženja delavcev, ki naj bi branila delavske pravice, kolektivne pogodbe delavcev z gospodarji so bile izven možnosti, o družinskih plačah za poročene delavce ni bilo nobenega sledu. Istotako se o zavarovanju delavcev za nezgode, bolezen, onemoglost in starost še nobenemu ni sanjalo, z izjemo nekaterih sociologov.

V to brezpravno stanje delavskega stanu je zadonel glas vrhovnega poveljarja sv. Cerkve Leona XIII. z osnovnimi terjatvami v prid delavcev:

1. Delavec je človek tako kot njegov gospodar in mu gredo vse pravice človeške osebnosti.
2. Delo je enako potrebno in koristno kot kapital, zato mu gre enaka čast.
3. Delavci imajo neizpodbitno pravico do udruženj (sindikata) za brambo svojih pravic.
4. Državne oblasti imajo dolžnost priskočiti delavcem na pomoč, kadar se ti ne morejo sami obraniti pred izžemanjem od strani delodajalcev.
5. Povratek h krščanstvu je nujna

Živilski trg v Sloveniji

V Jugoslaviji so na novo uredili promet z mlekom in mesom. Nova uredba odpravlja dosedanje obvezno oddajo mleka in mesa ter uvaža z veljavnostjo z dnem 10. maja prosto prodajo teh živil.

V obrazložitvi je rečeno, da v naprej nihče ne more več kmeta siliti, da prodaja toliko in toliko mesa po tej in tej ceni. Nova nakupna cena mleka se giblje od 18 do 25 dinarjev za liter, za potrošnike v Ljubljani pa je v mlekarneh določena cena 25 dinarjev za liter. Sicer računajo merodajne oblasti, da bo vsled nove uredbe narastel dovoz mleka v Ljubljano in ostala večja potrošna središča, vendar pa je to v veliki meri odvisno od načina, kako bodo oblasti znale urediti nakup mleka pri kmetu tudi v njegovo vsaj delno zadovoljstvo.

V Beogradu, kjer je prosta prodaja mleka bila uvedena že 1. marca, je stal takrat 1 liter mleka okrog 90 dinarjev, danes pa je cena okrog 35 dinarjev.

Zanimivo je videti, da je dobila Ljubljana kot izredno pomoč iz Amerike (CARE) 55.000 mleka v prahu (to je 550.000 litrov mleka). Računajo, da bo meseca maja in junija ta pomoč še večja.

Ker pa kljub temu verjetno še ne bo dosti mleka v Ljubljani, bodo mlekarne prodajale mleko prve tri ure potrošnikom na nakaznice in šele potem — če bo še kaj mleka — tudi ostalim potrošnikom.

Tudi za mesto je z 10. majem določena prosta prodaja. Kljub temu pa je določeno, da morajo kmetje oddati živino do 1. julija še v višini 40% njihove celotne letošnje letne obveznosti. Cena mesu je določena za enkrat na 140 dinarjev za 1 kg.

Zelo verjetno pa tudi ta uredba sama še ne bo odpravila pomanjkanja mesa, dokler ne bodo odpravljene nekatere bistvene napake, ki nekatere povzročajo pomanjkanje mesa.

podlaga za pravičen družaben in gospodarski red v človeški družbi.

Francoški strokovnjak gospodarskih ved Le Roy-Beaulieu je papežovo okrožnico »Rerum novarum« imenoval: Poljub Kristusov ubožcem. Primerjajmo samo sedanjí položaj delavstva z nekdanjo njegovo brezpravnostjo, pa bomo ugotovili, koliko se imajo delavci zahvaliti cerkvenemu nauku. Tudi popolnoma veri odtujeni sloji in države niso mogle iti mimo zahtev Rerum novarum; hočeš — nočeš so jih upoštevale in uporabljale pri ureditvi socialnih vprašanj. — Komunizem jih ne upošteva in jih je zavrzel, a le v nesrečo delavcev samih in vsega narodnega gospodarstva.

Zato je naloga sedanjega rodu, da proti komunističnemu kolektivizmu postavi svoj konkreten gospodarski red, v katerem bo ohranjena svoboda in prosta volja posameznika kot samostojne osebnosti, a obenem zavarovane koristi skupnosti pred zlorabami poedincev in v kateri bo umni in delovni človek enakovreden drugemu gospodarskemu činitelju — kapitalu, ali bolje povedano: lastniku kapitala.

Delu čast! A časten spomin tudi »papežu delavcev« Leonu XIII.!

„Times“ o goriških Slovencih

»Londonski Times« je dne 17. t. m. priobčil članek o položaju goriških Slovencev. Potem ko razpravlja o vzrokih goriške gospodarske krize, za katero Rim baje ne kaže prevelikega zanimanja, pride na goriško slovensko manjšino. Pisec obžaluje indiferentnost rimske vlade za nacionalne odnose na tem področju. Poudarja neurejeno stanje slovenskih šol, zapostavljanje kulturnih

slovenskih ustanov, ter obžaluje, da slovenski manjšini ni dana možnost svojega zastopstva v rimskem parlamentu. Članek zaključuje z besedami: »Če bi bilo možno prepričati Rim, da ugotovi razumljivim slovenskim zahtevam, bi se s tem odprla pot za širši sporazum med Italijo in Jugoslavijo, ki je nujna potreba za gospodarski podvig te nesrečne dežele.«

Anglija in perzijski petrolej

Zunanje ministrstvo v Londonu je poslalo spomenico vladi v Teheranu v zvezi z nacionalizacijo petroleja v Perziji. V spomenici Angleži zopet zanikajo, da bi bilo postopanje perzijske vlade ob poddržavljenju petroleja pravično. Ponujajo kompromisno rešitev z novim dogovorom za izkoriščanje petrolejskih vrelcev. Če bi pa perzijska vlada na vse to ne pristala, pristavlja nota, bo perzijska vlada morala nositi odgovornost za vse posledice.

Tudi Washington je dal razumeti, da se sklada z zahtevami Anglije ter je prijateljski nasvetoval perzijski vladi, naj sprejme mirno poravnavo z Anglo-Iranian Company, ker bi jim sicer ameriški tehniki pri izkoriščanju petroleja nič ne pomagali. Vendar ni še znano, kakšen uspeh je imela nova nota. V Angliji in Ameriki so zaskrbljeni predvsem zato, ker pri vsej tej stvari Moskva molči kot zid. Kaj se kuha za tem molkom?

K volitvam na Goriškem

KAKO BOMO SLOVENC VOLILI?

Za kominformiste? Ne! To je surovi komunizem, ki ga odklanjamo. Je najmodernejši način potujčevanja naših ljudi. Mi smo proti vsakemu potujčevanju.

Za titovsko Slov. dem. fronto, ki se je ponekod celo povezala s kominformisti? Tudi to je čisti komunizem, ki uči, da narodnost ni nič, akoprav se Slovincem predstavlja v narodnih barvah. Odklanjamo vsak komunizem, še posebno pa titovski, ki ugonablja Slovence onkraj meje.

Za socialiste? Tudi socializem je bil v preteklosti sredstvo potujčevanja naših ljudi. Tudi socializem je popolnoma brezverski. Noben zaveden Slovenec ne bo volil te stranke.

Ali naj volimo kakšno drugo italijansko stranko? Da bi svoje glasove dali preganjalcem našega jezika? Da bi poljubili palico, ki nas je tepla? Za nobeno ceno ne!

Volimo edinole SLOVENSKO NARODNO LISTO! Tako in samo tako bodo vsi slovenski glasovi prišli v korist našim narodnim zahtevam.

Ne bojmo se nikogar in ničesar! Volitve so popolnoma svobodne in tajne!

Poraz komunistov na Koreji

Komunistične čete na Koreji so v polnem umiku. Njihovi prvotni ofenzivni uspehi, ki so jih privedli skoro do Seula, so se spremenili v katastrofalni umik. Zavezniki so namreč masovno prodirajoče komuniste množično pobijali z najmodernejšim orožjem.

Baje je v zadnjih dneh padlo okrog 60 tisoč komunistov. Po zadnjih vesteh so zavezniške čete spet zasedle Munsam. Sovražnik se pa umika proti Chunchonu.

munistični vladi generala Enver Hodže vsaj začasno zasesti nekatere večje vasi. Močni so uporniki tudi v okolišju mesta Elbasan in ob pristaniškem mestu Leš.

Posvetovanje am. poslanikov

V Londonu se je začelo posvetovanje veleposlanikov Združenih držav iz vseh držav, ki so članice Atlantske zveze. Posvetovanja se udeležujejo tudi uradniki zunanjega ministrstva v Washingtonu.

Prisilna taborišča pred sodiščem

V Bruslju se je sestal devetčlanski sodni zbor z namenom, da izvede sodbo o sistemu prisilnih taborišč za politične kaznjence. Za tožilca je Francoz Roussel, ki je sam bil interniran med vojno v podobnem

nemškem taborišču in je že organiziral podobno sodno razpravo zoper komunistični list »Les Lettres francaises«. Sodišče hoče razpravljati o prisilnih taboriščih povsod, kjer se sumi da so. O zadevi hoče izvesti tudi pregled in kontrolo na licu mesta. Da imajo prisilna taborišča so obdolžili poleg Rusije in satelitskih držav še Španijo, Grčijo in Jugoslavijo. Te zadnje tri so pristale na to, da omenjeno sodišče izvede preiskavo na njihovem ozemlju.

Grčija in Turčija v atlantski zvezi

Veleposlanik Združenih držav v Londonu je obvestil britansko zunanje ministrstvo, da bodo Združene države podpirale prijavo Turčije in Grčije za pristop k atlantski zvezi.

Papeški nuncij v Dublinu umrl

Umrl je papeški nuncij msgr. Felici. Pokojni nuncij je bil v službi najprej v Beogradu, kot pomočnik pok. kardinala Pellegriettija, dokler je bil ta za nuncija v Beogradu. Pozneje je postal sam nuncij v Beogradu ter je ostal tam tudi med vojno, dokler ga niso odslovili iz Jugoslavije novi oblastniki. V Dublinu na Irskem je bil šele dve leti.

ŠIRITE NAŠ LIST!



DRUGA NEDELJA PO BINKOŠTIIH

Iz svetega evangelija po Luku
(Lk 14, 16-24)

Tisti čas je povedal Jezus farizejem to priliko: Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je mnogo povabil. Ob času večerje je poslal svojega služabnika povabljene povedati, da naj pridejo, ker je že vse pripravljeno. In začeli so se vsi hkrati izgovarjati. Prvi mu je rekel: 'Pristavo sem kupil in jo moram iti pogledat; prosim te, imej me za opravičenega!' Drugi je rekel: 'Pet jarmov volov sem kupil in jih pojdem preskusiti; prosim te, imej me za opravičenega!' In spet drugi je rekel: 'Oženil sem se in zato ne morem priti.' Služabnik se je vrnil in to sporočil svojemu gospodu. Tedaj se je hišni gospodar razsrdil in je rekel svojemu služabniku: 'Pojdi brž na ceste in ulice po mestu in pripelji semkaj uboge in pohabljenе in slepe in kruljave!' Služabnik je rekel: 'Gospod, zgodilo se je, kar si naročil, pa je še prostor.' In gospod je rekel služabniku: 'Pojdi na pota in k ograjam in primoraj jih vstopiti, da se moja hiša polni. Povem vam pa, nobeden izmed onih mož, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje.'

Prilika jasno kaže, da je tisti človek, ki je pripravil veliko večerjo, Jezus sam. Večerja je njegovo presveto Rešnje Telo. Pripravil jo je na veliki četrtki in od takrat dalje vabi k sebi vse.

Nihče ne more živeti brez hrane. Telo se hitro izčrpa, moči pojemajo in jih je treba nadomestiti s hrano. — Kar velja za telo, isto za dušo. Tudi ona ima svoje življenje, ki ga je treba ohraniti. Kruh za dušo je sveto obhajilo. 'Kdor bo jedel od tega kruha, bo živel vekomaj', obljublja Jezus. V taki duši božje življenje posvečujoče milosti ne more zamreti. In če bi tudi kdaj po nesreči zamrlo, bo duša hitro iskala sprave z Bogom.

Jezus vabi k sebi prav vse. Ni tako sebičen, kakor smo mi ljudje, ki vidimo radi v svoji bližini samo zdrave, mlade in vplivne ljudi, kateri nas lahko razveselijo in nam kdaj pomagajo. Jezusu so dragi vsi — zapuščeni in pozabljeni še bolj

kot drugi. Še posebej vabi utrjene in obtežene. Ne boji se grdih obrazov, brezzobih ust, strgane obleke, bledih lic. Če so pripravljeni, vedno rad pride k njim.

Zalostijo ga pa prazni izgovori in koliko jih sliši! Nekateri se kar ne morejo pripraviti za sveto obhajilo — niti za veliko noč ne. Če jih ne bi nihče videl, bi se kako šli, tako pa... Jesti pred drugimi ljudmi jih ni sram, če pa je potrebna duša hrane, se sramujejo.

Preteklo nedeljo se je končal velikonočni čas, a to ne pomeni, da moramo sedaj čakati druge velike noči, da homo šli spet k svetemu obhajilu. Hodimo večkrat, če si želimo dobro. Uporabimo razne prilike. Marsikoga privlačijo prvi petki, druge prve nedelje v mesecu. Mesec maj naj ne gre mimo brez svetih zakramentov. Obiskovanje šmarnic naj bo kronano s svetim obhajilom. Ob svojih godovih in rojstnih dnevih sprejemamo voščila od prijateljev in znancev. Toda tudi Jezus bi rad prišel ob teh dnevih v naša srca, da bi nam kaj povedal. — Velika tolažba je za bolnika, če mu pove, da smo šli zanj k sveti maši in k svetemu obhajilu.

Verno in ljubeče srce bo pač našlo dovolj prilik, da pride k Jezusu na veliko večerjo.

NEDELJSKA MOLITEV

DAJ NAM, GOSPOD, DA VEDNO V SEBI OHRANIMO STRAH IN LJUBEZEN DO TVOJEGA SVETEGA IMENA: KER NIKDAR NE NEHAŠ VODITI TEH, KI JIH UTRDIŠ V STANOVITNOSTI SVOJE LJUBEZNI.

Koledar za prihodnji teden

- 27. maja, NEDELJA 2. pobinkošna. Beda, cerkv. n.
- 28. PONEDELJEK. Avgustin, škof.
- 29. TOREK. Marija Magdalena Paciška, devica.
- 30. SREDA. Ivana Orleanska, devica.
- 31. ČETRTEK. Marija Srednica vseh milosti, Angela Meriči.
- 1. junija, PETEK. Praznik Sreca Jezusovega, prvi petek.
- 2. SOBOTA. Marcellin, mučenec.

ZAKAJ NI MIRU?

Ni miru na svetu in zato ni redu in ni ljubezni. Miru ni in še več — celo razumevanja in smisla za dosego miru ni.

Moderni »miroljubi« se zanaša na svojo atomsko bombo, na nove tipe raketnih lorcev, na ertvovanje milijard za oboroževanje. V danih razmerah res nič drugega ne kaže, ker je bilo že preveč napadov na neoborožene narode v zadnjih letih. Zato ima še vedno veljavo rek: Si vis pacem, para bellum — če hočeš ohraniti mir, pripravljalj se na vojno (to je: na napadalca). A to stanje ni še mir, je le ustrahovanje napadalca, da bi ne začel novega krvoprelitja.

S silo ni mogoče ustvariti svetovnega miru. Atomska bomba more le uničevati, toda sovraštva iztrgati iz srca ne more in prav tako svetla povežati v miru in ljubezni ne more. To zmore le krščanstvo, ki je mir prejelo od Kristusa kot velikonočno darilo: »Mir vam bodi!« Ne z revolucijo, vojskami in nasiljem, ampak z ljubeznijo in pravico se more graditi mir. Pred 12 leti je odločno povedal Pij XII.: »Nič ni izgubljenega z mirom, a z vojsko vse!« Te preproste besede nam usmerjajo naše prizadevanje za mir.

Tako preprosta besedica je »mira« vendar skriva v sebi odrešenje posameznikov in družbe. Najlepši dar je, ki ga je nebo naklonilo ljudem. Mir v duši nas usmerja k Bogu, — mir v družini postavlja temelj resnični domači sreči, — mir v narodu omogoča zdrav gospodarski in social-

ni razvoj, — mir med narodi ustvarja svetovno bratstvo in blagostanje.

A kaj je mir?

Eden najglobljih krščanskih mislecev, sveti Avgustin, lepo pove: »Spokojna ubranost v redu.« Cerkev, naša vodnica, razvija iz teh osnov nauke pravega krščanskega miru.

Red je torej prvo, kar prinaša mir. A red je tudi mogoč pod neusmiljenim diktatorskim bičem, ki se mu človek, razumno bitje, ukloni iz strahu. Da tak red ni podlaga za mir, nam priča nemir v milijonih človeških src, prisiljenih se temu redu ukloniti. Takemu usiljenemu redu manjka spokojnosti, to je notranjega čista zadovoljnosti človeških množic, brez strahu pred notranjimi in zunanji sovražniki.

Red brez spokojnosti, ali da rečemo bolj po domače, red, ki je vzdrževan le z nasiljem, ni še mir. Je pa le boljši kot anarhija, kar pomeni splošno brezpravnost in zmede v svetu.

Tretje, kar spada k miru, je pa ubranost, morda bo kdo lažje razumel če rečemo: harmonija med narodi sveta. Kako lepo zvenijo citre ali gosli, ako so njih strune ubrane in svira nanje večja roka umetnika!

Kje pa je tista moč, ki je v stanu združiti srca zemljanov v tako lepo harmonijo? in to brez vsakega nasilja. Na tem svetu take moči ni, pa naj jo iščemo kolikor hočemo. Denar? — Ljudi razdvaja. Drugi pro-

izvodi narave, kot premog, petrolej, rudnine? — narode razdvajajo. Veda in ideje? — ker so podvržene zmoti, ljudi razdvajajo. Moč vladarjev? — ljudi razdvaja, ker grozi z nasiljem. In iščite dalje brez konca, našli boste, da take moči na tem svetu ni.

Prav zato nam svet miru dati ne more. In vendar nam je mir potreben. Kako že leta vsi hrepenijo po njem! — Po vsem tem premišljevanju nujno pridemo do zaključka, ki smo ga že zgoraj naznačili: Mir je dar božji.

Mir je dar božji

Red, ki je potreben za mir, mora biti zgrajen na krščanskih temeljih Jezusovih naukov. Spokojna ubranost pa ni nič drugega kot krščanska ljubezen, ali bolje: sožitje narodov v ljubezni, ki je potrpežljiva, je dobrotljiva, ni neosčljiva nad uspehi svojih bratov, ki zaradi miru tudi krivice odpušča, mnogo potrpežljivo prenese in opraviči, ki se ne veseli krivice, veseli se pa resnice — piše apostol Pavel Korinčanom.

Tak red in taka ljubezen sta pa le od Boga, ker jih svet nima. Le iz te podlage more vzrasti mir, po katerem hrepene množice in mi z njimi.

Treba je za mir moliti in za mir tudi delati, ker nam ne bo padel v naročje kot zrel sad z drevesa. Ni lahko delo, a vredno je vseh naporov, ker je le z mirom združena sreča in blagoslov za vse narode sveta.

Papež Pij XII. naštevajo peto pogov, katerih izpolnitev bi človeštvu vrnila mir:

1. Človeku vrniti dostojanstvo, ki mu gre po božji zamisli. To se pravi, da se mu morajo priznati vse osnovne pravice kot so: pravica do življenja, do dela, do proste izbire stanu, do vere in življenja po verskih predpisih, do vršenja del krščanske ljubezni itd.

2. Družino je treba zaščititi in ji omogočiti, da vrši svoje poslanstvo. Ugasla in razbita ognjišča je treba poživiti, staršem vrniti njih otroke. Vrniti zakonu svetost zakramenta, ki daje zakonski zvezi potrebno trdnost, da more dosegati svoj glavni namen — rodno in vzgojno otrok.

3. Delu priznati odličnost, ki jo zasluži.

4. Ustanoviti pravičen pravni red, ki bo ščitil ljudi pred krivicami ter jih vodil v vrednosti k novemu napredku.

5. V državah in med narodi mora zavladati krščanski duh. Zato pa mora tam Cerkev imeti dovolj svobode, da ga širi in vzgaja v njem ljudi.

Prav ta zadnji pogoj je največnejši, ker je mir dar božji. Cerkev pa od Boga postavljen srednica med Bogom in človeštvom. Dokler bodo narodi odklanjali pomoč Cerkev pri svojih stremljenjih za upostavitve svetovnega miru, bo vse njih prizadevanje za mir prazno. Požrtvovalne ljubezni za mirno sožitje med narodi ne more dati človeštvu nihče, kot samo Bog — Jezus, ki je v svoji oporoki tik pred svojo smrtjo tudi to povedal svoji Cerkvi z besedami: »Mir vam zapustim, svoj mir vam

Koroški pevski zbor iz Šmihela v Gorici

V petek 25. maja 1951 ob 9. uri zvečer, bo gostoval v dvorani Marijinega doma v Gorici - Riva Piazzutta 18 - Koroški pevski zbor iz Šmihela.

Zbor bo nastopal pod vodstvom dirigenta g. Mihe Sadljaka. Predvajal bo narodne in umetne pesni za mešani in moški zbor.

Nastop bo spremljala živa beseda Koroškega rodoljuba č. g. Jožefa Piceja, župnika iz Šmihela.

Pri vstopu se bodo pobirali prostovoljni prispevki v prid Koroških gostov.

dam; ne kakor daje svet, ga vam jaz dam.«

Red, upostavljen z nasiljem in ustrahovanjem, je »mira«, ki nam ga daje svet, a ta red ni ne trajen ne blagodejen.

red, ki izvira iz spokojne ubranosti med posamezniki in narodi, je mir, ki so ga angeli oznanili božično noč in ki ga je vstali Kristus izročil v varstvo svoji Cerkvi na Veliko noč zvečer.

Človeku pa je dana prosta volja, da se izjavi, katero teh dveh vrst miru si hoče izbrati. Ko si bo izbral Kristusov mir, mir v lastne duše, mir v družine, mir v narodne skupnosti, mir med narode — tedaj se bo nebo sklonilo k zemlji in satan združbe bo izgubil svojo moč nad izmučenim človeštvom.

Iz življenja Cerkve

Libanonska zbornica

Libanonska zbornica šteje po zadnjih volitvah 77 poslancev, ki so po svoji verski pripadnosti takole razdeljeni: 30 mohamedancev, 29 katoličanov, 11 ločenih kristjanov, 5 družov in eden neodvisen poslanec. Med katoliškimi poslanci je bil izvoljen tudi Karel Helou, ki je bil svoječasno libanonski poslanik pri sv. stolici.

Havanske žene za dostojno nošo

Žene havanske kat. akcije so organizirale razstavo ženskih krojev in noš. Razkovanje teh krojev je prinašala havanska lokalna televizijska postaja. Te kroje so zamislile in izdelale žene kat. akcije, ki so hotele pokazati, da so ženske lahko elegantne, ne, da bi grešile pri tem zoper načela krščanske pravosti. Pri tej televizijski oddaji je sodelovalo na tisoče katoliških žena, ki so se ob koncu posvetile fatimski Materi božji z namenom, da bi življenjske navade in šege njihovega ljudstva vse bolj krščanske postale.

Posvetitev litvinskih beguncev Mariji Devici

Na binkoštni praznik so se litvinski begunci oz. izseljenci posvetili Marijinemu brezmadežnemu Sreč. Slovesnost se je izvršila v litvinskem cerkvenem zavodu v Rimu v pričo visokih cerkvenih dostojanstvenikov in rimske litvinske kolonije. Po sv. maši, ki jo je daroval kovenski nadškof in metropolit J. Skvireckas, so prebrali najprej pismo litvinskih škofov, ki so ga izdali za to priliko. Nato je sledilo slovesno posvečenje in podpis posvečenja od strani štirih pričujočih litvinskih škofov.

Po verski svečanosti se je vršila v dvorani litvinskega zavoda posebna akademija, ki je bila posvečena 25 letnici ustanovitve cerkvene province v Kovnu ter 25 letnemu nadškofijskemu jubileju njenega nadškofa J. Skvireckasa, ki je znan po svojem prevodu celoletnega sv. pisma v litvinski jezik.

Litvine je pripeljal v rimsko cerkev njihov kralj Mindaugas, ki se je leta 1251, spreobrnil s celim svojim dvorom in velikim številom poganov, kakor se glasi v ustanovnem pismu Inocenca IV., ki je ustanovil prvo litvinsko škofijo.

Pomanjkanje duhovnikov v Guatemali

Guatemalska republika, ki šteje le dva in pol milijona prebivalcev, ki pa je kljub temu po številu prebivalstva največja država Srednje Amerike, je glede števila duhovnikov najbolj slabo preskrbljena dežela na svetu, ker pride en duhovnik oz. misijonar na približno 30 tisoč prebivalcev. Tako poroča n. pr. misijonar McClear, da ima tako veliko župnijo, da rabi dosti več kot devet do dvanajst ur, da pride do svojih umirajočih župljanov. Kljub razsežnosti župnije se je versko življenje njenih prebivalcev precej dvignilo, kar je razvidno iz števila razdeljenih obhajil, ki so od leta 1947 do 1950 narasla od tisoč na 21.500.

Kat. zavod v Oxfordu

Angleški katoliški sindikalisti so ustanovili v slavnem vseučiliškem mestu Oxfordu

»Kat. zavod dela«, ki ima namen vzgojiti razumsko in tehnično elito katoliškega sindikalizma ter nuditi s tem angleškim delavcem pomoč v njihovem boju za socialne pravice delavstva. Zavod šteje zaenkrat le 20 gojencev in 2 gojenki. Do sedaj doseženi uspehi vzbujajo najlepše nade, kajti mnogi dijaki, ki so izključno iz delavskih in uradniških vrst, so že dosegli diplome na fakulteti gospodarskih in socialnih ved oxfordskega vseučilišča.

60 letnica »Rarum novarum«

Praznovanje v Rimu

Dne 15. majnika je preteklo 60 let, odkar je nesmrtni papež Leon XIII. izdal znano encikliko »Rerum novarum«, ki je nekaka »magna carta« delavskih pravic. V počastitev tega važnega dogodka so se zbrali v Rimu delavski zastopniki raznih narodov. Sam sv. oče je daroval na binkoštni praznik v ta namen sv. mašo, pred katero je imel na novozveč kratek nagovor, v katerem se je spomnil svojega predhodnika Leona XIII. in njegove nesmrtno enciklike, pa tudi ostalih papežev, ki so postavili delavsko gibanje na trdno podlago ter mu začrtali visoke cilje, katerim bo Cerkev tudi v bodočnosti zvesta ostala.

Drugo jutro so se zbrali zastopniki delavstva in nešteti delavci v lateranski baziliki, kjer so se poklonili grobu delavskega papeža Leona XIII. nakar so se podali k spomeniku kat. delavca na lateranskem vrtu. Pozneje je sprejel sv. oče zastopnike delavstva v posebni avdienci ter jih pozdravil v nemškem, holandskem, francoskem, angleškem in španskem jeziku. Zvečer pa se je vršilo veliko zborovanje v znani Konstantinovi baziliki. Tega zborovanja so se udeležili poleg domačih delavskih zastopnikov tudi odlični gostje iz tujih držav, med njimi trije belgijski ministri, podpredsednik irske vlade in začasni vodja socialnega ministrstva, minister dela quebeške province in razni drugi visoki zastopniki delavskih organizacij. Zborovalce je pozdravil najprej rimski župan, nakar so sledili govori raznih ostalih delavskih voditeljev. Med petjem delavskih in naboznih pesmi so se podali zborovalci nato v vrstah na trg sv. Petra, kjer jih je sv. oče ponovno blagoslovil. Ta manifestacija, ki se je vršila pozno zvečer in pri kateri so nosili zborovalci prizgane sveče, je bila posebno veličastna.

in padel ravno na profesorsko mizo in stolico. Graja, ki jo je profesor že imel pripravljeno, se je v hipu izpremenila v zahvalo dijaku, da ga je s svojo nagajivostjo rešil pred pošodbami. — A s tem ni rečeno: fantje nagajajte v šoli!

Vremenski skoki

V New Yorku so se pred dobrim tednom še zimsko oblačili in po mnogih stanovanjih še v pečih kurili, danes imajo pa že 31 stopinj gorkote v senci. Kdo ve kaj jim bo muhasto vreme prineslo koncem maja?

Tudi potresi...

Ne samo v Salvadorski republiki, ampak po vseh sosednjih državah se zemlja trese. Te dni pa so se zibali v severni Italiji tja do Soče in Tirolskega. Čudno je treslo vedno le okoli polnoči. Strahu je bilo dosti — nekaj živčnih ljudi je tudi zaradi tega umrlo — škoda pa je le neznamna.

Sončne pege

Te so ravno sedaj zelo velike, da se da jo tudi s prostim očesom ugotoviti skozi okajeno steklo. Vsled tega napovedujejo naravoslovci v bližnjih dneh hude atmosfere (nadzračne) motnje, ki bodo motile radijske oddaje in najbrže povzročale še nadalje letošnje pomladansko deževje.

Nesreče, požari, potresi...

Štrašen vihar tornado je divjal nad vzhodno-bengalsko pokrajino (Južna Azija) Faridpur. Mnogo vasi je popolnoma porušeni, nad 200 ljudi je izgubilo življenje.

Po potresu v srednjemeriški državi San Salvador, ko je bilo porušeno mesto Jacuapa, so mogli izkopati doslej izpod ruševin 400 trupel, okrog 1000 ljudi pa je še pokopanih pod ruševinami.

(Na Grönlandiji se širi bolezen osipe (Masern), v argentinski pokrajini Santa Fe pa otroška ohromelost.)

V bližini Münchna je zapeljal z mesta v kanal avtobus in je pri tem utonilo 5 potnikov, osem pa jih je bilo teže ranjenih.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

STRŽAŠKEGA

Koroški večer

bo za tržaške Slovence nekaj nepozabnega. Ob Jadranu, na naši zapadni narodni meji bomo pozdravili svoje brate s severa. Prišli bodo med nas v svojih slikovitih narodnih nošah. Zapeli nam bodo koroško pesem. Ste že slišali, kako mehka in topla je ta slovenska melodija? Vsi radi zapojemo njihovo pesem, a prav od srca in najbolj naravno in zares jo znajo zapeti samo slovenski koroški fantje in dekleta.

Večer bo folklorni. Korošec bo med pesmimi razlagal v svoji šegavi govorici dom melodije in jedro pesmi. Poslušali bomo, se nasmejali in uživali.

Tržaški Slovenci! Pozdravimo svoje brate Korošce! Naj odidejo spet na sever z novim pogumom in zavestjo, da smo z njimi tudi mi. Pridimo s toplimi srci in iskrenim pozdravom!

Večer bo v soboto 26. maja ob 20.45 v dvorani Ljudskega doma. Vstop je dovoljen z vabilom, ki jih lahko dobite:

v Trstu v trgovini Lupša (nasproti sodne palače, vogal ulice Rimondo in Coroneo), v Rojanu trgovina Gec (poleg farne cerkve), v Barkovljah drogerija Scheimer, na Opčinah trgovina Podobnik, v Nabrežini trgovina Kosmina.

Pozdrav Korošcem naj bo naša slovenska narodna dolžnost!

Stavka profesorjev

18. in 19. marca so se slovenski profesorji srednjih šol v Trstu strnili in stopili v dvodnevno stavko. Ob tej priliki so strokovne organizacije naslovile na merodajna mesta naslednjo

IZJAVA

Profesorji slovenskih srednjih šol na A področju STO-ja, kljub temu, da jih italijanske strokovne organizacije dosledno in z določenimi političnimi nameni prezirajo pri borbi za uveljavljanje stanovskih pravic, se udeležijo v dneh 18. in 19. maja stavke iz sledečih razlogov:

1. da branijo svoj ekonomski in pravni položaj;

2. da dosežejo priznanje slovenskih srednjih šol in popolno enakopravnost teh z italijanskimi;

3. da dosežejo stalnost razredov s stalnimi mesti profesorjev;

4. da dobijo slovenske srednje šole odgovarjajoče prostore;

5. da dobijo srednje šole primerne doklade za nabavo potrebnih učil in za izpolnitev raznih učnih kabinetov;

6. da dosežejo ugodnosti zavarovanja za brezposelnost, starost in boleznij pljuč.

Primer stavke nam kaže žalostno sliko, da se morajo tudi profesorji poslužiti skrajnih metod, da dosežejo svoje naravne pravice. Izjava, ki so jo sprejeli pa razkriva boleče rane s katerimi se mora boriti slovensko šolstvo na tem koščku tik pred železnim zaveso. Ali merodajni krogi res ne vidijo, kje mora gostovati slovensko šolstvo? Ali je slovenska šola res tak pastorek, da ne zasluži lepih prostorov, opremljenih kabinetov in enakovrednosti z italijanskimi? Višek socialnega »napredka« pa kaže dejstvo, da se morajo profesorji sami boriti in opozarjati oblast na aplikacijo socialne zakonodaje. Če je v tem pogledu Italija nazadnjaška, ali mora Trst dosledno za njo capljati? Če so to vprašanje znali rešiti v coni B, zakaj se ga ne lotijo merodajni krogi tudi tukaj? ZVU in posamezni oddelki, katerim je poverjena skrb za uradništvo se naj že vendar zganejo!

Bazovica

»Primorskemu dnevniku« v pojasnilo

Opozorjen sem bil na članek v »Primorskem dnevniku« z dne 3. maja t. l. pod naslovom: Prvi maj ne gre vsem v račun.

Med drugim piše dobesedno: Dogodilo se je tudi, da je bazoviški župnik odpeljal otroke iz Trebeča k »nauku« v Bazovico prav takrat, ko so prišli tja vadiitelji, da bi pijonirje učili telovadne vaje. Kakšen je bil ta nauk, vedo povedati otroci sami, ki so se igrali pred župniščem z žogo.

»Primorski dnevnik« se je obogatil zopet za eno laž. Nekeč me je čnil, da sem uničil dragocen spomenik v Bazovici z napisom padlih in porušil del zidu grobjskega pokopališča. — Vsi vedo, da žal, v Bazovici ni še nobenega spomenika za tiste, ki so žrtvovali življenje za narodne ideale, čeprav se je o tem že veliko govorilo in baje tudi nabiralo. Grobja pa doslej tudi še nimajo svojega pokopališča.

Z zadnjim člankom je pokazal, da ne ve, da imajo Trebenč lastnega duhovnika, ki gotovo sam skrbi za krščanski nauk svojih otrok. Prav tako tudi ne ve, da cerkvene oblasti ne dovoljujejo nobenega vmešavanja v razmere sosednjih župnij.

Otroci iz naše župnije so pa res imeli priložnost za prvo sveto obhajilo, ki je trajala štiri tedne pred binkoštni. Naši ver-

nički dobro vedo, da je prvo obhajilo bolj važno, kot telovadba prvega maja. Ura nauka je bila določena v dogovoru z materami.

»Primorski dnevnik« vprašujem, zakaj bi smeli samo pijonirski brati žogo in ne pa tudi drugi otroci.

V članku »Primorski dnevnik« tudi očita, da vsi ne spoštujejo prvega maja, kot praznik dela. — Komunisti poznajo samo en praznik dela, katoliška Cerkev pa je mnogo bolj napredna in privošči delavcem popolni počitek vseh 52 nedelj v letu in 10 zapovedanih praznikov — poleg prvega maja!

H koncu še povem, da bazoviški otroci dobro poznajo prepoved Cerkev o sodelovanju s komunizmom in se je tudi držijo. Mislim, da ni bilo nobenega (!) otroka iz Bazovice pri prvomajski telovadbi.

Bazoviški župnik

Opčine

»Zažimo Marijo...«

Nedavno se je na Opčinah pripetil dogodek, ki kaže, kako pogubno vpliva na mladino komunistična propaganda.

Petnajstletni vajenec je pozabil v delavnici svojo denarnico. Gospodar jo pozneje najde in jo odpre, da bi se prepričal, čigava je. Pred seboj zagleda mladinsko komunistično izkaznico in poleg nje Marijino podobico. »Stvar ga je presenetila. Drugo jutro vrne denarnico vajencu in ga opozori, kako more skupaj s komunistično izkaznico nositi Marijino podobico. To vendar ne gre. Eno ali drugo mora zažgati. Fant nekaj časa okleva, potem pa pravi, da bo pač raje zažgal Marijino podobico. Gospodarja je to razjezilo in je fanta odslavil iz delavnice. V komunističnih vrstah je nastalo veliko razburjanje in zmerjanje.

Kaj bo z mladino, ki že pri petnajstih letih tako misli in govori? Partija skrbno zbira po vaseh mlade fante in jih oblikuje v brezbožnem misljenju in življenju. Ohljudlja jim nagrade, izlete, športne igre kot plačilo za vestno prihajanje na sestanke in k telovadbi. Preko njih hoče zastrupiti vso mladino. Da imajo uspehe, kaže gornji dogodek.

Krščanski starši, pazite, kam zahajajo vaši doraščajoči fantje in večernih urah!

Mačkolje

Češnje, češnje — od vsepovsod se prijazno smeji in vabijo: pridi, trgaj, zohli! Otroci kričijo okrog dreves, želodec je poln, oči so se lačne. Gospodinja hitijo nabirati prvi sad in v mislih že štejejo izkupiček, ki se jim obeta. Naj bo še tako majhen, prav jim bo prišel. Gospodarji na tiho godrnjajo nad dežjem in burjo, ko ogledujejo spokane in nagnite češnje, pa obenem moledujejo Boga, naj jim vendar pravo vreme in svoj žegen da.

Tako je zdaj v Mačkoljah: češnje zorijo, o češnjah mislimo, govorimo in še pišemo o njih. Vendar imamo še o marsičem drugem poročati.

O SLOVENSKEH VEČERIH na primer. Predzadnji je bil posvečen našim materam. O vlogi matere je govorila domača učiteljica Magda Cunta. Otroci so peli, deklamirali in zaigrali priserčen prizorček — vse svojim mamicam v čast in veselje.

Nad vse pester je pa bil zaključni Slovenski večer. Prof. Beličič je ob skioptičnih slikah predaval o ptičih. Za uvod in konec je pel domači mešani zbor, vmes pa deklirali tercet s Kontovela. Otroški zborček je pel samo o ptičih, temu primerne so bile tudi deklamacije. Besedo ob zaključku letošnjih Slovenskih večerov je spregovoril prof. Peterlin jasno in lepo, kot zna pač on.

Zdaj pa še nekaj o majnici — našem lepem prazniku na prvo majsko nedeljo. Vsako leto ga obhajamo. Pa tako lepo kot

letos nemara še ni bilo. Naša cerkev je namreč zunaj in znotraj prenovljena. Zvonik z novim klobukom je lep, da bi človek zavriskal, ko ga zagleda, kako kipi v vedro nebo. To nedeljo je papeška zastava plapolala na njem, ves je bil v zelenju. O trpljenju in zvestobi kršćanstvu in o veselju mačkoljanske vasi je pridigal nekdanji župnik osrpske fare priljubljeni g. Malalan. Cerkevni pevski zbor je ubrabo pel novo latinsko mašo in v imenu vseh Mačkoljanov zapel hvalnico Bogu za vse dobro. Prav žal naj vam bo, da niste bili za majnico v Mačkoljah.

Na Binkošti pa sta si v naši cerkvi obljubila večno zvestobo Vladi Šturman, sin cerkvenega starešine in Pavla Tul, hči drugega cerkvenega ključarja in člana Marijine družbe. Med slovesno sveto mašo sta novoročena pristopila k sv. obhajilu, oba očeta pa sta z gorečima svečama stala ob strani. Ljudje pravijo, da take poroke še ni bilo v Mačkoljah.

Ali naj vam še kaj povemo? Saj ni »Glas« samo za vas — boste rekli. Drži. Prihraniti si pa moramo tudi še za drugič kaj. Pika zatorej sedaj in klicaj!

Z GORIŠKEGA

Goriški Slovenci, spolnimo svojo dolžnost!

Volitve so pred vrati in ta ali oni morda še premišlja kaj naj bi napravil. Ali bomo volili? Odgovor je popolnoma jasen: vsi zavedni goriški katoliški Slovenci bomo volili! To je naša sveta dolžnost. Kdor ne voli, prepušča usodo slovenskega naroda v Goriči komunistom in italijanskim strankam. Kako bomo volili? Kakor nam narekuje naša vest. Volili bomo samo slovensko narodno listo, ki ima za znak lipovo vejico v Goriči, lipovo vejico z grozdom in češnjami v Steverjanu, čel-

belico v Sovodnjah, plug in nakovalo v Doberdolu. Na tej listi so tudi naši katoliški kandidati, na nobeni drugi listi pa naših kandidatov ni! Slovenska narodna lista, ki je popolnoma samostojna narodna lista, ki nima nikake zveze ne z komunisti, ne s titovci, kot bi nam nekateri radi očitali, da bi zmešali ljudi in prav tako tudi nima nikake zveze z demokristjani, ker so oni italijanska stranka, mi pa smo in hočemo biti Slovenci.

Devica Marija v Dolu

Prav praznično lepo je bilo v naši duhovnici že od Velike noči. Vsak večer so se Marijini častilci zbirali in ob razsvetljavi ter kresovih pobožno spremljali fatimsko Kraljico, ki je obiskovala naše družine, da jim je prinesla svoj blagoslov in varstvo. Neverjetno hitro so minuli ganljivi dnevi Marijinega romanja med nami. Za primeren zaključek te pobožnosti nam bodo naši šolski otroci vprizorili v nedeljo dne 27. t. m. ob 5h popoldne na prostem, pomenljivo igro: »Opomin z nebesa«, v kateri nam msgr. Srečko Gregorec prikazuje fatimske dogodke, kakor so jih doživeli srečna Jacinta, Francec in Lucija. Pridite pogledat.

Štandrev

17. maja je umrl desetletni deček Nanut Savo. Solariji, in posebno sošolci so se prav lepo izkazali z obilno udeležbo pri lepem pogrebu. Sošolke so mu lepo deklamirale slovo od doma, součence pa se je v imenu vseh zadnjih poslovlj pri odprtem grobu. — Počivaj v miru, cvet, nedolžnosti! Težko prizadeti družini in sorodnikom, kateri se zahvaljujejo vsem, ki so z njimi sočustvovali, pa izrekamo naše sožalje. Naj jih Bog potolaži!

Družina Mučič, po domače pri Kovačevih, je tudi zelo prizadeta. Lansko leto jim je smrt pobrala hčer Radico, letos, 20. maja pa še blago mater. Že dolgo časa je bolehal. Uboga družina bo težko utrpela tako veliko izgubo, a božja Previdnost je velika. Zaljubljeni družini naše sožalje, ranjki pa večni mir in pokoj.

Prav isti dan 20. maja pa smo imeli v Štandrežu najlepši otroški praznik — prvo sveto obhajilo. 35 otrok je prvič prešlo v svoja nedolžna sra Kristusa — Boga. Vse je bilo v najlepšem redu. Popoldne po šmarnicah so se prvoobhajanci s štirimi drugimi dečki posvetili Mariji s sprejemom v Marijin vrtec. Naj Mati Jezusova varuje njihova nedolžna sra! — Po blagoslovu smo pristvovali na prostem pred župniščem lepi igrici »Dar lucie« v počastitev prvoobhajancev. Mali igralci so pokazali na lepem in velikem odru svojo dobro voljo in izpeljali svoje vloge prav dobro. Tudi deklamacije in prizorček »Otrokov razgovor z mamicco« je bil zelo lep. Otroci, le pogumno naprej. Nesite Jezusa povsod in vsem!

OPOMBA: Igrice bodo naši otroci ponovili prihodnjo nedeljo 27. maja ob štirih popoldne, ako bo dopuščalo vreme. Vse okoličane vlijudno vabimo; posebno otroke. Pridite!

Nov goriški kanonik

Dr. Silvan Fain, podvodja goriškega semenišča je bil imenovan za stolnega kanonika v Goriči. Častitamo!

† Katarina Nemec

V Podgori je pretekli teden umrla gospa Katarina Nemec v visoki starosti in po dolgi bolezni. Bila je dobra krščanska žena in mati ravnateljica slov. srednjih šol v Goriči dr. Josipa Nemeca in trgovca v Podgori gosp. Rudi-ja. Bog ji daj večni mir, g. ravnatelj in vsem preostalim pa izrazimo naše iskreno sožalje.

Birma v Gorici

V nedeljo 3. junija se bo delil zakrament sv. birme ob 4h pop. v goriški stolnici in ob 5h v cerkvi Sra Jezusovega.

Seja obč. sveta

Pretekli teden so imeli na Goriškem gradu precej burno sejo obč. sveta. G. Bratuž je javno izjavil, da so slovenske ustanove zapostavljene od strani goriške občine, kljub temu, da plačujejo Slovenci davke v isti višini kakor Italijani. Seveda je v vrstah italijanskih svetnikov nastal velik trušč zaradi Bratuževih izjav.

Zaključek šmarnic

V četrtek 31. maja bo pri Sv. Ivanu zaključek šmarnic z ofrom za kritje stroškov.

Prvo sv. obhajilo

V nedeljo ob 9h bo na Travniku v cerkvi sv. Ignacija prvo sv. obhajilo za slovensko dečo.

Svetoletno romanje

V nedeljo 3. junija priredijo tretjeredniški, deklirski Marijina družba, fantovska Marijina kongregacija in Apostolstvo mož in fantov svetoletno romanje za prejem svetoletnih odpustkov. Zbrali se bodo v kapucinski cerkvi ob 4h popoldan.

Šolski izpiti v Gorici

Zrelostni izpiti na slov. liceju in usposobljenostni izpiti na slov. učiteljsku v Gorici bodo v prvi polovici julija. Za pripustitev k tem izpitom je treba vložiti na ravnateljstvo šole prošnjo na kolkovanem papirju za 24 lir najkasneje do 2. junija. Podrobnosti glede dokumentov in izpitnih taks so razvidne z objave na razglasni deski šole v ul. Croce. Tudi tajništvo šole je na razpolago za morebitna pojasnila vsak dan od 10. do 12. ure.

Darovi za sklad L. Kemperleta

Družbenica Marijine družbe iz Trsta 320.— lir.

Srečna hvala!

Za SLOVENSKE ALOJZIJEVIŠČE

Simon Prešeren z Trbiža v spomin obletnice sestre Terezije 3000; Ivanka Brumat 300; N.N. 500 in 1,50 kg slanine; gđ. Gabriella Mikulž 1000; iz Škedinja 2000.— lir. — Bog povrni stotero!

V počastitev spomina obletnice svoje pokojne sestre Terezije daruje Simon Prešeren iz Ukeve znesek 2500.— lir za podporo revnim dijakom.

Za SLOVENSKE SIROTIŠČE

Ob priliki biserne sv. maše nabrali pri razdeljevanju jubilejne knjižice »Sveta ura« prostovoljni prispevkov še: Frančiška Brezavšek zbirko 2500; po naročilu pok. Alojzije Podgornik 1000; neimenovana gospa preskrbela sirotni deklici za prvo sv. obhajilo obleko in 6000.— lir za obutev in drugo. Posnemajte!

Vsem našim dobrotnikom srčna hvala in zagotovilo molitve.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

NAŠA GOVORICA

Moja žena je rojena v Krminu. In ko sem prišel domov mi je rekla:

»Ves fajhten« mi je prinesel danes »pošto« »fante komunala«, da se moram danes »prezentirati« na »štato čivilce«. Ni »rivirala« priti z »bičikletco«, ker je imel »dižgracijco« na poti. In veš, zakaj se je šlo? Ni »stokiraloc« »migac« mene. Tvoja »skunjadca« je bila »fauša« »notirana«, »ma« je bil »impiegata« »kauza«, in ne »migac« ona.

Res sem bil lačen, pa sem jo že pred kosilom vzel »šolo« lepe slovenščine in sva takoj začela:

»Fajhten«. To je beseda nemškega izvora. Lepo slovensko pravimo: moker, potan, ali če je pregloboko v kozarec pogledal, je bil morda tudi natrkan, ali pijan.

»Pošto nositi« = naznanilo nositi, ali tabilo prnesti.

»Prezentirati« = predstaviti se.

»Štato čivilce« = urad za civilno stanje.

»Rivirati« = utegniti, moči (morem).

»Bičikleta« = kolo.

»Dižgracija« = nezgoda, nesreča.

»Tokirati« = zadevati.

»Miga« = to je laški »miceca«. Po naše je to težko izraziti. Morda bi rekel — pa vendar, ali samo »pa«. Najbolje pa je to besedo sploh pustiti vnmarr.

»Kunjadca« = srakinja.

»Fauša« = napačno, napak, naroba, (nevoščljiv).

»Notirati« = zapisati, označiti, zaznamovati.

»Ma« = to je tista obča primorska navada izražanja, ki jo bo zelo težko izriniti iz vsakdanje govornice. Najbolje jo nadomestimo z pa.

»Impiegata« = uradnik.

»Kauza« = vzrok, krivda, kriv.

Da pa ne bo kdo moje žene po krivem sodil, ker ne vem, kako se bova jutri pogledala, ko bo to čitala in da mi ne bo nosa preveč dolgo vihala, povem, da sem nekoliko pretiraval, ker danes ona to že prav lepo po naše pove rekoč:

»Ves potan mi je prinesel danes naznanilo občinski sluga, da se moram predstaviti na uradu za civilno stanje. S kolesom ni utegnil priti, ker je imel na poti nezgodo. In veš, zakaj je šlo? Mene niti ni zadevalo. Tvoja svakinja je bila napačno zapisana, pa tega je bil le uradnik kriv in najmanj ona.«

Prijatelj, če ljubiš slovensko govorico, sedaj pa večkrat sam primerjaj in uči se!